

Akce Slovensko 2001

aneb

Čundruptrek po Velké a Malé Fatře

(14.8. – 22.8. 2001)

1.den

F a M čekají na nádraží v Ružomberoku na J. Přijíždí skoro na čas. Po výměně peněz a doplnění zásob vyrážíme na Tlšťú horu. Převýšení 700 m na 2 km. Na začátek pěkná zabíračka. Z Tlšťé hory máme jít po červené, ale značka nikde. Bloudíme. Orientujeme se podle slunce. Scházíme kopec z té nejbližší strany. Po 2,5 hodinách nacházíme vyšlapané cestičky (od zvěře) a za chvíli i značku – žlutou. Spíme hned u cesty. Staví u nás místní domorodec v autě. J se z něj snaží vytáhnout nějaké užitečné informace. Bohužel si nepamatuje odkud jdeme, kde jsme ani kam máme namířeno. To je pak těžké. Prý cesta na Šiprúnské sedlo zabere $\frac{3}{4}$ hodiny. Usínáme.

2.den

Vyrážíme na Šiprúnské sedlo – po značce! Jsme tam za 1,5 hodiny. Domorodec byl velký optimista. Ovšem výhled je nádherný. Dokonce stojí i za společné foto. Pokračujeme do Podsuché. Cesta vede z prudkého kopce a poté převážně korytem potoka. Značka se chvílemi ztrácí a zase objevuje. Z Podsuché se přesouváme bussem do Revúce. Babči valí oči na naše bágly. Jsou velmi komunikativní. V Revúci se usazujeme před hospodou a čekáme na L. Přijíždí asi hodinu po nás. Doplňujeme zásoby a pivní vitamíny. V 16:00 vyrážíme na Krížnu. Opět bloudíme. Vyrázili jsme na východ místo na západ. Z počátku pěkná cesta se mění v koryto potoka. Cestou vedeme debatu, jestli naše výprava je čundr nebo trek. L si myslel, že jede na čundr. J je horlivým zastáncem treku. Debata se v následujících dnech několikrát opakuje. Nakonec se ustaluje název čundruptrek. Koryto potoka mizí a s ním i cesta. Pokoušíme se opět orientovat podle slunce, které začíná také mizet. Nacházíme spoustu stop od vysoké a od divočáků. Kdypak mají asi mladé? Cesta mizí úplně. Jdeme pořád do kopce. Konečně se vymotáváme z lesa. Ukládáme se ke spánku na louce poblíž červené značky, kterou L a F při průzkumu objevují. Noc je divoká. L u sebe objevuje hada, kterého se štítí. J a M probouzí srnka, která údajně i „bekla“. F je pokousán nějakým divným hmyzem.

3.den

Vyrážíme z divočiny po červené. Málem opět bloudíme. Zachraňuje nás M, když při své cestě na záchod objevuje značku na druhé straně, než kam chceme jít. Je to pořád do kopce a z kopce. Cestou ztrácí F své oblíbené tričko, které mu J špatně připevnila na batoh, kde ho sušil. F se pro něj zkouší sice vrátit asi 3 km zpátky, ale nenachází ho. Minuta ticha. Pokračujeme. J a M říkají F, že nějak voní. F se to zdá divné, a tak v sedle pod Krížnou otevírá batoh s podezřením na rozlitou vodu po holení. Podezření se vyplňuje do poslední kapky. Polovina věcí je úplně nechutně nasáklá. F nemá svůj den. Vytahuje věci a zkouší je vyvětrat, ostatní se mezitím stihnou umýt v nedalekém prameni. Na Krížnou jdeme delší, ale pohodovou cestou. Nahoře dáváme řeč s vojákem z místní základny. Je pozdě, a tak musíme bohužel obětovat hřeben na Ostredok. Cestou dolů se nám naskýtají nádherné pohledy na okolní hřebeny a údolí. Dorážíme k turistické boudě, u které se rozhodneme přespat. Bouda je fantasticky vybavená – kamna, talíře, štamprlata, palička na maso, cedník, lopata..., ale sekera chybí. Dřevo musíme lámat ručně. Po večeri dochází místní dvanáctičlenný tábor, který se usazuje v boudě. Družit k ohni se přichází pouze jeden. Ale ukecaný je za deset.

Panuje čilá diskuse. L stále obětavě udržuje oheň. Vaříme čaj. Pijeme čaj. Chut' – voda po holení. Vyléváme čaj. Oheň dohořívá. Jdeme spát.

4.den

Vyrážíme do Blatnice. Celkem pohodová cesta. Cestou si navzájem dáváme různé hádanky a také hádáme filmy. Bohužel každý z nás zná úplně jiné. Dorážíme do Blatnice. J a F vyráží hledat hospodu, kde vaří. L mezitím nachází v řece sluneční brýle. Hledání je neúspěšné. Vaří pouze v rekreační chatové osadě za vesnicí. Jdeme tam. Je to děs a hrůza. Pivo točí 20 minut (to není přehánění)!!! Guláš drahý. Malá porce. Nepříjemná obsluha. Pokouší se nás okrást. Chceme jít na pětihodinový okruh Janka Bojmíra. L říká, že už na pět hodin rozhodně nikam nejde. Necháváme batohy u ochotné paní v chatě a vyrážíme na okruh. L vyráží neznámo kam. Okruh je nádherný. Vrchol Tlšťá, jeskyně, skály. Sestup je dost brutální. S batohy bychom se nechytali. Po návratu nacházíme L v hospodě. Vyzvedáváme batohy. Paní se ptá, čím tak pěkně voní. Provokace. J a M se sprchují a vyrážíme na místo přespání asi 100 m od osady. Už je tma. Rozděláváme oheň. Hádáme se, jestli jde uvařit vodu v igelitovém pytlíku. L tvrdí, že ano, J a F mu odporují. Rozhodneme se provést praktickou zkoušku. Nedaří se nám najít neděravý pytlík. Několikrát málem uhasíme oheň. Nakonec se shodujeme na tom, že to jde.

5.den

Tento den je zvolen jako odpočinkový. Ráno L ztrácí brýle, které včera našel. Odjíždíme do Martina. Hledáme mapu Malé Fatry a hospodu s jídlem. Mapu nacházíme v nejzapadlejším knihkupectví. Hospoda je skryta pod názvem penzion Čierna paní. Ale stojí to za to. Super jídlo. Super ceny (soda 3dl – 3 Sk, pivo 12° - 13 Sk, polévka – 10 Sk, vegetariánský biftek + topinky – 15 Sk, brambory na kyselo – 25 Sk, špagety, rizoto – 40 Sk). Široký výběr. Velké porce. Trávíme tam skoro celý den. Střídavě odcházíme na nákup zásob. V 16:00 odjíždíme do Nolčova. Vjíždíme do Krpeľan. Uvědomujeme si, že je lepší vystoupit tady, a tak vystupujeme. Je to osudové rozhodnutí. Hledáme místo na koupání. Místní jsou velice komunikativní a přátelští. Jeden nás doprovodí přímo až ke koupání. L, už od začátku výpravy posedlý myšlenkou zúčastnit se nějaké slovenské zábavy, se začíná vyptávat. Náš doprovod mu sděluje, že zrovna dnes se taková zábava v Krpeľanech koná. Jaká šťastná náhoda! Začíná debata, zda jít na zábavu nebo urazit ještě plánovaných pár kilometrů. Zjišťujeme, že nám ráno jede přímo ideální vlak. Po chvíli vzájemného přesvědčování se rozhodujeme zůstat. Usazujeme se před hospodou a rozbalujeme večeři.

Každou chvíli se u nás někdo zastaví a dává řeč. Po večeři se u nás zastavuje činitel místního turistického oddílu Ing. Milan Král IV. (tak se sám představil). Už je malinko v náladě. Vyptává se co a jak, ptá se kde budeme spát. Nabízí nám ubytovnu. Odmítáme. Zve nás na pivo. Odmítáme. Naléhá. Přijímáme. V hospodě panuje družná nálada. Objednává nám pivo a borovičku. Zve nás na různé (i turistické) akce. Spolu s dalšími místními nám zpívají lidové písně. Po 2 hodinách vyrážíme na zábavu. Ing. Král (už hodně v náladě) nám zařizuje chvíli českých a slovenských písniček. Je neznámý. Neustále chodí pro J, aby s ním šla tancovat. J je z toho na prášky. Střídavě tancujeme a bavíme se s místními. Neustále nám někdo nabízí ubytování. Neustále odmítáme. Kolem 22:30 se někdo pokouší odvést Ing. Krále domů. Nedaří se. Musíme slíbit, že přijedeme poslední květen na výstup na Kopu. Stále se nedaří. Kolem 23:30 Ing. Král definitivně mizí. Jdeme spát kolem 2:00. Volíme nešťastné místo kudy se všichni kolem 4:00 vrací ze zábavy. Jejich projevy nebudu komentovat.

6.den

Vstáváme v 6:00. Odjíždíme do Stankovan. Ve vlaku se loučíme s M, která jede až do Ružomberoka. A pak domů. Dojemné. Ze Stankovan vyrážíme na Šíp. Nádherný výhled. Ve schránce na západním vrcholu nacházíme zápis, že zde někdo včera požádal svojí holku o

ruku. F a L ho svorně politují. Scházíme do osady Pod Šípom. Krásné chaloupky ze dřeva. Dále do Dierové, což je skutečná díra s pěkně hnusnou pitnou vodou. Hledáme místo, kde by se dal smazat spací deficit z minulé noci. J a L se chtějí i koupat. Stále nic nenacházíme. Pokládáme se na asfaltce vedle řeky. Siesta. Po dvou hodinách na naléhání J vyrážíme na další cestu. Míříme do sedla Medziholie pod Velkým Rozsutcem. Dorážíme tam relativně brzy. Nejlepší místa na spaní jsou však již obsazena. Před námi dorazili další tři výpravy. Pěkný nával. J a F ještě chtějí vyrazit na nedalekou Osnici. Nakonec z toho schází. L si zapaluje cigaretu, aby odehnal dotěrný hmyz. Jaká obětavost! Po večeři se L a F pokouší naučit J mariáš. Příliš se nedaří. J je nesoustředěná. L z toho nemá dobrou náladu. Začíná se zatahovat obloha a slyšíme hřmění. Některé výpravy z toho začínají být nervózní. My jsme v pohodě. F ujišťuje L, že rozhodně pršet nebude. V klidu usínáme.

7.den

Nepršelo. Vstáváme celkem brzy. I L. Vyrážíme na Velký Rozsutec. Konečně pořádný výstup. Řetězy, skála, šplhání. I s batohy to zvládáme v pohodě. Cestou nahoru F sbírá tričko, které ztratila před ním šplhající J. Měla ho špatně připevněné k batohu. Nahoře se nám otevřel nádherný pohled dolů. Krásné údolí. Sestup je mnohem horší než výstup. Zastavujeme se v sedle Medzirozsutce. Potkáváme české manžele, které akorát zajímá, kde je otevřena jaká chata s občerstvením. F zjišťuje, že nahoře v klečích ztratil svojí božohódovou šušťákovku i se šátkem. Měl ji špatně připevněnou na batohu. No comment. Malý Rozsutec vybíháme jako kamzíci. Sestup je opět pro horolezce. Scházíme bez úrazu. Jsme dobrý. Přicházíme do Bieleho potoka. Jdeme se najíst do místního hotelu. Celkem luxus. Poloviční porce za dvojnásobné ceny. Pivo 2x dražší než minerálka. Neslýchané. Začíná pršet. Hodně. Naštěstí krátce. Přečkali jsme to v hotelu. Vyrážíme do nedaleké Terchové. Rodiště Jánošíka. Doplňujeme zásoby. L nás opouští, odjíždí do Žiliny a pak domů. Dojemné. Vyrážíme po 16:00 na Boboty. Obyčejný výšlap. Výhled ucházející. Až později zjišťujeme, jaký masív jsme jen tak pro zábavu zdolali. V sedle Vrchpodžiar měníme plán. Rozhodujeme se jít přes Horné diery. Nádhra cesta mezi skalami. Všude voda. Vodopády, žebříky, mosty, řetězy. Paráda. Až na to, že opět ztrácíme asi 20 minut blouděním. Časové údaje na mapě jsou naprosto zmatené. Dorážíme do sedla Medzirozsutce, kde jsme již dnes byli. Je 20:00. Máme toho plný kecky. Uleháme. V noci prší. Spíme v bojových podmínkách, pod igelitem.

8.den

Celkem suší, nevyspalí a vyčerpaní se probouzíme. Vyhrabeme se v 9:30. Obcházíme Velký Rozsutec do Medziholie. Před námi je krásný kopec Stoh. Vybíháme ho za 45 minut. Dále pokračujeme po hřebeni. Poludňový grůň, Hromové, Chleb. Nádherné výhledy celou cestu. Potkáváme sběrače borůvek. Říká, že se blíží bouřka a že nám ukáže boční cestu k turistické chatě. Odmítáme. My a boční cesta!?! To snad ne! Při sestupu z Chlebu objevujeme skrytou boudu. Rozhodujeme se zde přespát. Jdeme ještě do Chaty pod Chlebom na čaj. Začíná pršet. Je to jenom přeháňka. Po čaji vyrážíme do boudy. Přichází tam výprava čtyř Poláků. Domlouváme se anglicky. Mají s sebou plynovou bombu a hrnce na vaření!!! Večer je nádherně. Přemýšlíme, zda jít spát na Velký Kriváň. Rozhodujeme se zůstat v boudě.

9.den

Vstáváme brzy. Vyrážíme na Velký Kriváň. Rychle, než začnou jezdit turisti na lanovce. Výhled je nádherný. Blíží se turisti. Rychle pryč. Všichni se dívají našim batohům. Jdeme po hřebeni na Malý Kriváň. Začíná být mlha. Nádhra. Pokračujeme na Suchý. Nevidíme už vůbec nic. Na Suchém začíná pršet. To je teda pěkný Suchý! Spěcháme do Chaty pod Suchým. Zacházíme do lesa. Vycházíme z lesa. Po dešti ani památka. Všude sucho. U chaty se zastavujeme na čaj. Dávají se s námi do řeči místní ze Strečna (tam míříme), co byli na borůvkách. Nic nenašli. Nabízí nám svojí domácí hruškovici. Zkoušíme odmítat. Naprosto

nemožné! Nabízí nám doprovod do Strečna. Přijímáme. Jdeme po pěkné cestě a hodně svižně. Cestou se několikrát zastavujeme a dáváme si hruškovici, kterou jsme mezitím vypočítali. Říkají, že za rok můžeme přijet na guláš party. Chtějí si měnit adresy. Slibujeme, že se za nimi stavíme v hospodě, až půjdeme z hradu. Odpojují se od nás u svých domů. J malinko přebrala hruškovice, a tak na hrad kašleme a jdeme rovnou na nádraží. Sbohem guláš party. Hned nám jede vlak do Žiliny. V Žilině se jdeme najíst do Ludové jedálne. Celkem dobrý. Poté se vracíme na nádraží. Času je spousta. F jde do města a snaží se utratit do posledního halíře všechny slovenské peníze. Zbude mu 20 haléřů. V Čechách však ještě nachází 9 Sk vysypaných v batohu. Čas do odjezdu trávíme v čekárně. Hrajeme karty, čteme noviny. Ve 21:50 odjíždí J. Dojemné. F přečká noc na nádraží a odjíždí v 6:45. Dojemné.

Poznámky a postřehy ze Slovenska:

1. V hospodách se nevaří. Úroveň pohostinství je všeobecně slabá.
2. Pivo jedině Martiner nebo Zlatý Bažant. Rozhodně ne Tatran, Patria nebo Steiger.
3. Lepší je jezdit autobusy než vlaky. Jezdí častěji a jsou mnohem levnější. Ale pozor na jízdní řády, nejde se z nich skoro nic dozvědět.
4. Místní jsou velice komunikativní, ochotní a přátelští. Stačí se někde na chvíli zastavit s batohy a hned se dají do řeči a nabízejí pomoc, viz Krpeľany. Těžko se odmítají, hlavně když jsou už v náladě.
5. Značení turistických cest je někdy hodně mizerné (včetně časových údajů).

Účastníci	Převýšení		
	výpravy	nahoru	dolu
F - Filip	7860	7880	
J - Jana	7860	7880	
L - Láďa	3900	3900	
M - Markéta	3320	3340	

Významné body	Nadmořská výška
Ružomberok	494 m
Tlšťá hora	1208 m
Liptovské Revúce	680 m
Krížna	1574 m
Blatnica	500 m
Tlšťá	1414 m
Martin	395 m
Krpeľany	410 m
Šíp	1169 m
Sedlo Medziholie	1185 m
Velký Rozsutec	1609 m
Sedlo Medzirozsutce	1180 m
Malý Rozsutec	1343 m
Terchová	514 m
Boboty	1085 m
Stoh	1607 m
Poludnový grúň	1460 m
Chleb	1645 m
Velký Kriváň	1708 m
Malý Kriváň	1670 m
Suchý	1468 m
Strečno	360 m
Žilina	342 m